

Pár zamyslení o súčasnej situácii s koronavírusom

Čo sa to vlastne deje a prečo?

Situácia, v ktorej sme sa všetci ocitli a ktorá výrazne zasiahla naše životy, je výnimočná a pozoruhodná v tom, že zasiahla úplne celú našu spoločnosť a dokonca v podstate rovnakým spôsobom celý svet.

To, že na svete sú vojny a konflikty, v ktorých zomiera veľké množstvo ľudí a ktoré prinášajú obrovské utrpenie, nespravodlivosť, brutalitu a nesmiernu bolesť, sa nás až tak veľmi nedotýka, pokiaľ to nie je zemepisne v našej blízkosti. To, že ľudia bývajú chorí a mnohokrát ide o veľmi vážne a smrteľné ochorenia spojené s veľkým fyzickým i psychickým utrpením, s nesmiernou bolesťou, sa nás až tak veľmi nedotýka, pokiaľ sa nejde o nás samých alebo o niekoho blízkeho z rodiny či z okruhu najbližších priateľov. Na tieto veci sme si do určitej miery zvykli a neprekvapujú nás.

Situácia s koronavírusom je iná v tom, že zasiahla postupne celý svet a vstúpila do života

každého človeka. Zasiahla priamo či nepriamo mnohé stránky nášho života, života celej spoločnosti, keď nie priamo zdravotne, tak vo forme obmedzení, a dá sa očakávať, že zasiahne aj výrazne ekonomicky a sociálne. Práve pre zvláštnosť tejto situácie si ľudia možno kladú otázku: *Čo sa to vlastne deje a prečo?*

Nás, veriacich v evanjelium Pána Ježiša Krista, by táto situácia veľmi prekvapiť nemala. Ak veríme Božiemu slovu, tak pravdivo poznáme realitu tohto sveta. Vieme, že svet leží v zlom (1. Jánov 5:19) a „ide ta“ (2:17), hynie. Situácia s koronavírusom, v ktorej sa v týchto dňoch nachádzame, túto pravdu veľmi zreteľne vykresľuje a pripomína. To je odpoveď na otázku *Čo sa to deje?*

Aj odpoveď na otázku:

Prečo sa to deje?

by nemala byť ťažká. Je to dôsledok ľudského hriechu. Človek (Adam a s ním celé ľudstvo) sa vzbúril voči Bohu, padol do hriechu, odišiel z cesty, ktorú mu Boh pripravil, vypadol z toho krásneho plánu, do ktorého Boh človeka stvoril. Bez týchto dejinných faktov a príčinných súvislostí svet nie je pravdivo poznateľný. Z Božieho slova rovnako dobre vieme aj to, že jediný spôsob, ako je to možné napraviť, je zmierenie, vykúpenie a spása v Ježišu Kristovi.

Čo bude ďalej a čo máme čakať?

Spoločnosť je nastavená rozmýšľať o budúcnosti sveta v termínoch ekonomického rastu a trvalo udržateľného rozvoja. Veriaci by o budúcnosti sveta mali rozmýšľať v termínoch očakávania druhého Kristovho príchodu, skonania sveta, tešenia sa na vykúpenie tela, na oslávenie a na vstup do večného života. Situácia okolo koronavírusu dáva príležitosť ujasniť si tieto postoje.

Spoločnosť vkladá nádej do vedy, výskumu a napredujúcej medicíny. Tieto veci sami osebe nie sú zlé, sú darom od Boha, sú súčasťou všeobecnej Božej milosti a sú ľudstvu na prospech. Ľudia vo svete však očakávajú, že ich život bude stále len lepší, dlhší, zdravší, bohatší, plnší, pokojnejší a že ľudia budú môcť čoraz menej pracovať a čoraz viac si užívať života. Vkladajú nádej do ľudského pokroku. Božie slovo však dáva obraz sveta, ktorý je radikálne iný. Svet leží v zlom, a nenapreduje k lepšiemu, ale k horšiemu, hynie, „ide ta“, raz skončí a bude odsúdený. Obyvatelia Európy a Severnej Ameriky možno už dlho žijú v ilúzii, že všetko je dobré (svet je fajn), a očakávajú, že všetko bude ešte lepšie. Táto ilúzia je dôsledkom dlhodobej nevidanej prosperity a mieru. Ale dejiny nás učia, že prosperita a mier neprivedli národy k tomu, aby sa s vdakou a pravdivým uctievaním obrátili k Bohu.

Je táto situácia s koronavírusom už spustením posledných vecí?

Rozhodne je to niečo, čo má upriamiť ľudskú pozornosť na to, ako to so svetom vlastne je a čo svet čaká. Je to výnimočná príležitosť upriamiť ľudskú myseľ a srdce na Boha, na skutočné dejiny tohto sveta a na dejiny spásy. Otázne je, koľko ľudí túto príležitosť využije. Keď porovnáam situáciu okolo koronavírusu s poslednými vecami opísanými v Písme, tak sa domnievam, že súčasná situácia ešte nenadobúda opísané rozmery. Práve toto je na aktuálnej situácii pozoruhodné. Aj keď každé jedno úmrtie na Covid-19 je veľkou osobnou či rodinnou tragédiou a bolestivou stratou, aj keď situácia v niektorých krajinách je nesmierne dramatická, krutá a tragická, predsa z celkového pohľadu, z pohľadu percentuálnej nakazenosti obyvateľstva, a z pohľadu percentuálnej úmrtnosti nakazených, nejde o najhoršiu tragédiu, akú ľudstvo zažilo či spoznalo. A napriek tomu v súčasnosti žijúce ľudstvo nezažilo a nespoznalo udalosť takýchto rozmerov, ktorá presiakla celým svetom a prenikla všetkými rovinami ekonomického a spoločenského života. Čo potom povedať o posledných udalostiach, ktoré opisuje Písmo v súvislosti so skonáním sveta, kde dopad, dramatickosť a úmrtnosť sú opísané ako nesmierne väčšie? Práve teraz je príležitosť pozastaviť sa, zamyslieť sa a nastaviť si správne srdce voči Bohu.

Lekcia o trpezlivosti a o poslušnosti

Poslušnosť človeka Božej vôli, Božiemu zákonu, Božím prikázaniam je niečo, o čo v dejinách ľudstva ide najviac. Už pri stvorení človeka bola najväčšou otázkou poslušnosť. Človek neposlúchol a dôsledky boli strašné: Do ľudského života vošla smrť (človek sa stal smrteľným), smrť so svojimi pridruženými javmi ako choroby, bolesť a utrpenie, a do sveta (do celého tvorstva) vošlo porušenie. Neposlušnosť, dôsledky ktorej priviedol na celé ľudstvo a na celý svet prvý človek (Adam), musel prísť odčiniť a aj odčinil druhý a posledný Adam (Pán z neba, Ježiš Kristus, Boží syn, ktorý sa stal Synom človeka).

Tak ako prvý Adam uviedol celý svoj ľud (všetkých svojich potomkov) do reality smrti a porušenia, tak druhý Adam vyviedol skrze vykúpenie celý svoj ľud (svojich bratov, Božie deti) zo smrti a porušenia a preniesol ich do kráľovstva večného života tým, že ich oživil. Takto znova narodení majú nové srdce a nového ducha spolu s Božím Duchom a Boží zákon je napísaný v ich vnútornostiach (na srdci a mysli), a preto žijú život poslušnosti viery. Poslušnosť im je duchovne vštepená cez obriezku srdca, nie viac už len prikázaná zvonku súborom prikázaní (zákonom) napísaným na kamenných doskách. Takto Boh docielil v Kristovi svoj cieľ mať svoj ľud na večné veky, ľud, ktorý bude Boha poznať, milovať, ktorý bude Bohu verný a poslušný, uprostred ktorého sa bude Boh prechádzať a prebývať na veky.

Na otázku ľudskej poslušnosti nás veľmi poučným spôsobom upriamuje aj situácia okolo koronavírusu. Vlády a authority (krízové štáby, vrchný hygienik, zdravotnícke výbory) v štátoch vydali nariadenia a opatrenia, ktoré smerujú k zastaveniu šírenia sa epidémie (teraz už pandémie). Ide o nosenie rúšok, obmedzenie zhromažďovania sa, stretávania sa, obmedzenie cestovania, obmedzenie pohybu, izolácia, karanténa a podobne. Národy, ktoré poslúchli a riadili sa týmito opatreniami, sú na tom oveľa lepšie čo do nakazenosti a úmrtnosti ako národy, ktoré tieto opatrenia neposlúchli/neposlúchajú, neriadili sa nimi, opovrhli nimi, či sa im dokonca vysmievali. Lekciou a poučením z toho je, že poslušnosť sa oplatí, sa vypláca. Platí to nielen v rovine praktického života, ale aj v duchovnej rovine. Poslušnosť je človeku na dobré, poslušnosť pôsobí život, vedie k životu. Mali by sme si poslušnosť zamilovať.

V tejto súvislosti by niektorým veriacim mohla prísť na um myšlienka, že nechrániť sa, neizolovať sa, neposlúchať takéto svetské opatrenia, je prejavom silnej viery. Takéto myslenie je postavené na chybnom predpoklade, že Božie dieťa sa nemôže koronavírusom nakaziť už len z toho dôvodu, že je Božím dieťaťom. A skutočne, mnohí tak zmýšľajú, že pokiaľ Božie dieťa nehreší (nezhreší), ochorieť nemôže, neochorie, lebo Boh dáva spaseným chorobu len ako časný trest za hriech. Takéto zmýšľanie pramení z nesprávneho poznania Božieho slova. Každé Božie dieťa, kým je v nevykúpenom tele, môže ochorieť a dokonca chorobe aj podľahnúť, a nemusí to byť Boží časný trest za hriech (pozri články „O utrpení veriaceho“, v časopise Solas číslo 7, leto 2010. Číslo s full-text článkami v pdf je on-line na adrese <http://casopis.solas.sk/images/stories/solas/casonline/text/solas07.pdf>.)

Musíme si uvedomiť ešte jednu dôležitú vec. Ako Božie deti sme viazaní nielen Božími prikázaniami, ale Boh nám prikazuje, aby sme poslúchali aj svetské authority (Rímskym 13:1-7), ktoré On práve na to ustanovil, aby spravovali tento svet, ktorý je porušený, a ktorý leží v zlom (1. Ján 5:19). A to je dôvod, prečo budeme aj my veriaci poslušní opatreniam, ktoré obmedzujú pohyb, cestovanie, stretávanie sa, ktoré upravujú režim dôchodcom, ktoré upravujú spôsob nakupovania a celkovo fungovania v týchto dňoch, a dokonca aj opatreniam, ktoré sa týkajú nezhrmažďovania sa k bohoslužbám. Uctievať Boha a slúžiť mu je možné aj s dočasným obmedzením spoločných bohoslužieb.

Trpezlivosť v tejto situácii ide ruka v ruke s poslušnosťou. Ako Božie deti donášame úžitok Bohu a svojmu okoliu v trpezlivosti (Lukáš 8:15). V trpezlivosti dobrého skutku hľadáme slávu a česť a neporušiteľnosť (Rímskym 2:7). A vieme, že je to práve súženie, ktoré pôsobí trpezlivosť (Rímskym 5:3). Preto práve tento čas je pre nás časom školy trpezlivosti. A máme k tomu aj

veľkú motiváciu, pretože trpezlivosť pôsobí dokázanosť a dokázanosť pôsobí nádej (Rímskym 5:4, 8:25). Božie slovo nás inštruuje, že v súžení máme byť trpezliví, máme zotrvať na modlitbe a máme sa radowať z nádeje večného života (Rímskym 12:12). Božie slovo nám opakovane pripomína, že nádej máme skrze trpezlivosť a skrze potešenie Písom (Rímskym 15:4). Miera našej trpezlivosti v tejto korona-situácii bude takým lakmusovým papierikom toho, ako na tom duchovne sme. Spolu s trpezlivosťou ide ruka v ruke aj krotkosť a pokora.

Božia vôľa a Božie srdce

Prvé, čo nám môže napadnúť, keď premýšľame o tejto situácii s koronavírusom, je, či je to Božia vôľa, alebo aká je Božia vôľa v tejto situácii. Ľudia vo svete sa väčšinou rúhajú spôsobom, keď ako zámienku, aby v Boha neverili, používajú argumentáciu, že ak je Boh dobrý, nemôže dopustiť utrpenie a smrť, a ak utrpenie a smrť dopustí, potom nemôže byť dobrý alebo neexistuje. Takéto zmýšľanie pramení z nepravdivého poznania sveta. Títo ľudia nerozumejú, že za pôvod utrpenia a smrti nie je zodpovedný Boh, zodpovedný je človek (prvý človek Adam).

V otázkach Božej vôle sa však často klátia a potkávajú aj kresťania. Musíme si uvedomiť, že Božia vôľa má viacero stránok či rovín: *zvrchovaná Božia vôľa (suverenita); nariadujúca/prikazujúca Božia vôľa* ;
Božia vôľa pre človeka v rovine,
čo chce Boh dosiahnuť/docieliť ; a Božia vôľa v rovine
Božej túžby (Božie srdce)
.

Božej zvrchovanej vôli sa nič nemôže vymknúť, inak by Boh nebol Bohom. Všetko, čo sa udeje v tvorstve, je podriadené *Božej suverenite*. Nič sa jej nemôže vymknúť. Keď Adam zhrešil, nevymklo sa to Božej zvrchovanej vôli. Veď Boh mal pripraveného Spasiteľa ešte pred založením sveta. Adamova neposlušnosť bola však v rozpore s Božím príkazom, s Božou nariadujúcou vôľou. Ak by sme nerozlišovali medzi

B

ožou nariadujúcou

a

zvrchovanou vôľou

, ostali by sme bezradní pri páde Adama do hriechu. Podobne, Boh v desatore prikazuje napríklad „Neukradneš“. Znamená to, že každá krádež zneplatňuje Božiu vôľu a že Boh vlastne nemá svet pod kontrolou? Takýto zmätok by nastal v našej mysli, ak by sme nerozlišovali medzi

Božou nariadujúcou vôľou

a

Božou zvrchovanou vôľou

Bolo Božou vôľou aby sa narodil Šalamún? Tu asi ľahko povieme, že *áno*. Keď si však uvedomíme, čo tomu muselo predchádzať, ktorá Dávidova manželka je Šalamúnovou matkou, a čo teda jeho narodeniu muselo predchádzať, položíme otázku inak. Bola Božia vôľa, aby Dávid scudzoložil s Batšebou a zavraždil (nechal zabiť) jej manžela Uriáša? Božia zvrchovaná vôľa to musela byť, lebo inak by sa to nestalo, inak by sa Šalamún nenarodil. Dávid však porušil Božiu nariadujúcu vôľu „Nepožiadajš“ a „Nezabiješ“. A tento rozdiel je dôležité si uvedomiť. Zodpovednosť za hriech (za porušenie Božej nariadujúcej vôle) a aj vina za hriech *ide na konto človeka*

Boh nie je ani zodpovedný, ani vinný za hriech

napriek tomu, že sa všetko deje podľa jeho zvrchovanej vôle. A tu nám nepomôže trik, že *Boh to (niečo) dopustil, ale nebolo to podľa jeho vôle*

. Ak Boh niečo dopustí, tak je to dokonale v súlade s jeho zvrchovanou vôľou! Keby to tak nebolo, nedopustil by to. Jedine Boh je suverénny a urobí si vždy tak, ako On chce, ale pritom nikdy nenesie zodpovednosť a ani vinu za hriech.

Niekedy počuť vyhlásenia, že: *smrť nie je podľa Božej vôle, lebo smrť je Boží nepriateľ a Boh nemá záľubu v smrti hriešnika*

(

a v smrti celkovo

). Rozumiem tomu, čo sa tým chce povedať, ale pokiaľ toto nespresníme a nerozlíšime podľa jednotlivých rovín Božej vôle, ktoré spomíname vyššie, vzniká zmätok.

V prvom rade: smrť je dokonale v súlade s Božou zvrchovanou vôľou, pretože keby to tak nebolo, smrť by neexistovala. Boh má smrť dokonale pod svojou vládou. Vidíme to v knihe Jób, a vidíme to aj v tom, že keď príde jej čas, smrť bude odstránená – a dokonca už teraz je porazená. Kristus zvíťazil nad smrťou.

V druhom rade: smrť je dokonale v súlade s Božou nariaďujúcou vôľou, s Božím zákonom, pretože podľa zákona odplatou za hriech je smrť. Boh dal smrť ako trest za hriech. Je to jeho vôľa a jeho spravodlivosť. To nič nemení na tom, že Boh nemá záľubu v smrti hriešnika a túži, aby všetci ľudia prišli k pokániu a spaseniu. Toto je už Božia vôľa v rovine túžby jeho srdca.

Boh nemá záľubu v tom, aby hriešnik zomrel a bol zatratený (to je v rovine túžby jeho srdca). Ale platí, že duša, ktorá hreší, zomrie, pretože to je Božia vôľa. To, že Boh nemá záľubu v smrti

hriešnika, neznamená, že hriešnika nepotrestá spravodlivo smrťou a zatratením. Nie, jediná cesta, ktorá vedie k záchrane od trestu smrti za hriech, je Kristova zástupná smrť na kríži a Kristovo vzkriesenie z mŕtvych pre ospravedlnenie veriacich. Boh to, že nemá záľubu v smrti hriešnika realizuje tak, že *svojho jednorodného Syna dal, aby nikto nezahynul, ale mal večný život, kto v Krista verí* (Ján 3:16, 36).

Tento vzťah medzi Božou zvrchovanou vôľou a Božím srdcom vidíme jasne v situácii, keď Ježiš vchádzal do Jeruzalema. Zaplakal nad Jeruzalemom, mal ľútosť nad izraelským národom, že ho neprijmú ako Spasiteľa, ale naopak, že ho odmietnu. Netešil sa z toho, mal zármutok, ale vedel, že to tak musí byť, že je to zvrchovaná Božia vôľa. Vyjadruje to slovami, že im to je skryté (Lukáš 19:41-44), že nespoznajú deň svojho navštívenia teraz pri jeho (prvom) príchode, aby v neho neuverili a neprijali ho. Vedel, že Boh cez proroka Izaiáša oznámil, že izraelský národ zatvrdí, aby v čase prvého Kristovho príchodu Izrael Spasiteľa odmietol, aby evanjelium a spása mohli prejsť aj k pohanom.

Podobne Boh zaiste nemal záľubu svojho srdca v tom, keď jeho milovaný Syn išiel trpieť a zomrieť na kríži. Ale smrť jeho Syna bola podľa jeho zvrchovanej vôle, i keď zodpovednosť a vina priamo padá na hlavu tých, ktorí ho vydali na smrť, a ktorí kričali „Ukrižuj ho“ (Skutky 3:13-18) a spolu s nimi aj na nás, pretože Kristus niesol naše hriechy a našu vinu na kríž (Rímskym 4:25) a odpykal za nás aj spravodlivý trest za ne.

Teraz sa už môžeme zamyslieť aj nad otázkou, či situácia s koronavírusom je podľa Božej vôle alebo aká je v tom všetkom Božia vôľa. Situácia s koronavírusom je podľa Božej zvrchovanej vôle, inak by tu nebola. A aká je Božia vôľa v tejto situácii? Je napríklad Božia vôľa, aby ľudia zomierali? Zaiste! Smrť každého človeka, aj v dôsledku nákazy koronavírusom, je v súlade s

Božou zvrchovanou vôľou a s Božou nariadujúcou vôľou, pretože každému je uložené raz zomrieť a potom súd. Božia vôľa v zmysle jeho túžby srdca a v zmysle toho, čo chce touto situáciou docieľiť, však nie je, aby ľudia zomierali, ale aby sa cez túto situáciu zastavili, zamysleli, učinili pokánie, obrátili sa k Bohu a boli zachránení od smrti pre večný život a pre večné spoločenstvo so svojim Stvoriteľom. Boh cez túto situáciu ponúka túto voľbu každému, a dokonca ešte zreteľnejšie než kedykoľvek predtým.

Zhrnutím o Božej vôli povedzme o nej to najpodstatnejšie: *Zvrchovaná Božia vôľa je Božia*. Nie je našou vecou usilovať sa o *naplnenie Božiej zvrhovanej vôle*. Boh sa o jej naplnenie postará sám.

Nám nie je dané, aby sme sa *riadili* podľa *zvrhovanej Božej vôle*. Dávid sa nemohol obhajovať tým, že pomáha naplniť zvrchovanú Božiu vôľu tak, že scudzoložil s Batšebou a nechal zabiť Uriáša. Naopak, pochopil, že zhrešil (2. Samuelova 12:7), a činil z toho pokánie (Žalm 51). Nám je dané, aby sme sa *riadili* podľa *Božej nariadujúcej vôle*. Ak sme Božie deti, spasení, tak sa *riadime Kristovým zákonom, novozmluvnými príkazmi a usmerneniami*. A tiež nám bol daný Svätý Duch, aby nás viedol, aby v nás spôsobil poslušnosť viery.

Čomu žijeme

Ďalšia vec, ktorú táto situácia ozrejmí, je, čomu žijeme. Žijem pre tento svet alebo o mne platí, že svet je mi skrze Kristov kríž ukrižovaný a ja svetu (Galatským 6:14)? O Božích deťoch

duchovne platí, že už viac nežijú sami, ale žije v nich Kristus, a to, čo teraz žijú tu vo svete, žijú vo viere v Božieho Syna (Galatským 2:20). Otázka je, do akej miery to aj reálne o našich životoch platí. Odkladáme si poklad v nebesiach, alebo sa snažíme o čo najplnší bohatý materiálne zabezpečený život na tomto svete akoby nič viac neexistovalo, akoby sme neboli občanmi iného, nebeského sveta? Nezabúdame niekedy na to, že sme pútnici na úzkej ceste? Žijeme skutočne nádejou večného života, alebo sa snažíme čo najviac si tento život na svete užiť?

S Kristom spolu ukrižovaný som a žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus,

a to, čo teraz žijem v tele, vo viere Syna Božieho žijem,

ktorý si ma zamiloval a vydal sám seba za mňa.

Galatským 2:20

Koronavírus a my - Solas - čítanie o živote v Kristu

Autor: Peter Vajda

Dátum zverejnenia: 6. apríl 2020